

ປະຈຸບາແລະຄຸນທະຮົມສໍາຫັບຄຽງ ແລະລັກຊະນະຄຽງທີ່ດີ

ນໍາເສນອເມື່ອ : 15 ກ.ຍ. 2551

ປະຈຸບາແລະຄຸນທະຮົມສໍາຫັບຄຽງ ແລະລັກຊະນະຄຽງທີ່ດີ

ປະຈຸບາແລະຄຸນທະຮົມສໍາຫັບຄຽງ

ໃນຄວາມໝາຍຂອງປະຈຸບາຈັດວ່າເປັນແນວອຸດມຄຕິໃນການດຳເນີນງານໄດ້ ຈຶ່ງໂດຍໃຫ້ປັ້ງປຸງ

ເພື່ອໃຫ້ຮຣລູເປົ້າໝາຍຖາມທີ່ຄາດູຫວັງໄວ້
ເມື່ອບຸຄຄລໄດ້ເກີດຄວາມສົນໃຈແລະໄຟ່າຄວາມຮູຈາກວິชาປະຈຸບາກີ່ຢ່ອມໄດ້ຮັບອັດຕປະໂຍ່ນໂຍ່ງມາກມາຍ ພອສຽນໄດ້ດັ່ງນີ້

1. ປະຈຸບາສອນໃຫ້ຮູຈັກຄວາມຈິງອັນສິນສຸດ ເຊັ່ນ ພຣະເຈົ້າມີຈິງຫີ່ວ່າໄໝ
2. ປະຈຸບາສອນໃຫ້ຮູຈັກທຸນໝີແໜ່ງຄວາມຮູ້ ເຊັ່ນ ກາຣວິຈັຍຈະນຳໄປສູ່ກາຣັກໜາຄໍາຕອບໄດ້
3. ປະຈຸບາສອນໃຫ້ຮູຈັກຄວາມດີແລະຄວາມຄູກຕ້ອງ ເຊັ່ນ ກາຣກປະໂຍ່ນໄທແກ່ສັງຄມເຖິງວ່າເປັນຄວາມດີ
4. ປະຈຸບາສອນໃຫ້ຮູຈັກຄວາມງາມ ເຊັ່ນ ກາຣປະພຸດຕິປົງປັບຕິໃນສິ່ງທີ່ເປັນທີ່ເຊື່ອຫຼຸບຂອງສັງຄມ
ອັນກອໄທເກີດຄວາມເພີດເພີ້ນແລະເປັນສຸງໃຈ
5. ປະຈຸບາສອນໃຫ້ເກີດອຸດມຄຕິໃນການດຳເນີນເຊີວິຕແລະກາຣປົງປັບຕິຫັນທີ່ກາຮງໝູ ເຊັ່ນ
ສອນໃຫ້ບຸຄຄລເປັນຄຽງໃນອຸດມຄຕິ ຢີ້ວີເປັນຄຽງທີ່ມີອຸດມກາຣັນທີ່ຈະໝວຍພັນນາໜານມາຍຸງແກຈຈິງ
6. ປະຈຸບາສອນໃຫ້ຮູຈັກປະເມີນຄຸນຄາໃນພຸດຕິກຣມຂອງບຸຄຄລວ່າຄູກຕ້ອງແລະເໝາະສມຫີ່ວ່າໄໝ

ດັ່ງໄດ້ກູລ່າວແລ້ວວ່າ ປະຈຸບາເປັນແນວອຸດມຄຕິໃນການດຳເນີນງານໄດ້ ຈຶ່ງ
ໂດຍໃຫ້ປັ້ງປຸງເພື່ອໃຫ້ຮຣລູເປົ້າໝາຍທີ່ຄາດຫວັງເຂົ້າໄວ້
ສໍາຫັບຄຸນທະຮົມຄຸນນາມຄວາມດີຂອງບຸຄຄລທີ່ກະທຳໄປດ້ວຍຄວາມສຳນິກໃນຈິດໃຈ
ໂດຍມີເປົ້າໝາຍວ່າເປັນກາຣກະທຳຄວາມດີ ຢີ້ວີເປັນພຸດຕິກຣມທີ່ດີ້ໆເປັນທີ່ຍົມຮັບຂອງສັງຄມ

ດັ່ງນັ້ນ ຄຸນທະຮົມສໍາຫັບຄຽງ ກີ່ຄືອຄຸນນາມຄວາມດີຂອງບຸຄຄລທີ່ເປັນຄຽງ
ທີ່ດີກະທຳໄປດ້ວຍຄວາມສຳນິກໃນຈິດໃຈ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍວ່າເປັນກາຣກະທຳຄວາມດີ
ຫີ່ວີເປັນພຸດຕິກຣມທີ່ດີ້ໆເປັນທີ່ຍົມຮັບຂອງສັງຄມ ເຊັ່ນ ຄຽງທີ່ມີຄວາມເສີຍສລະ ຄຽງທີ່ມີນໍາໃຈງາມ ຄຽງທີ່ມີຄວາມເກຮງໃຈ
ຄຽງທີ່ມີຄວາມຍຸດທະຮົມ ຄຽງທີ່ຮັກເດັກແລະຮັກເພື່ອນນຸ່ມຊຍ ຄຽງທີ່ມີຄວາມເຫັນອົກສີ່ຍ
ແລະຄຽງທີ່ມີມາຮຍາທທີ່ດັ່ງນັ້ນເຖິງຄວາມທີ່ມີຄຸນທະຮົມທັງສິນ

โดยหลักการ ครูจะต้องเป็นหัวหน้าประชุม และผู้ทรงศิลป์ เพราะสังคมได้ยกย่องให้ครูเป็นบุคคลเป็นผู้ประเสริฐและประสาทความรู้ สร้างความเป็นดูนและอบรมสั่งสอนเด็กให้เป็นเด็กที่ดีของสังคม ความจำเป็นที่จะต้องให้ครูเป็นหัวหน้าประชุม และผู้ทรงศิลป์ดังกล่าวแล้วซึ่งให้เห็นว่า ความเป็นหัวหน้าประชุมของครูนั้น ครูจะต้องมีความดีและถายทอดดี สอนให้เด็กได้รับความรู้และสนับสนุนให้มีชีวิตชีวา สรุณความเป็นผู้ทรงศิลป์ของครู ในฐานะที่ครูเป็นแบบอย่างชาติหรือเป็นตนแบบในพฤติกรรมทั่งปวง จะช่วยให้ครูเป็นคนดี วงศ์ดี เป็นที่เคารพและเป็นที่น่าเชื่อฟังของลูกศิษย์ จึงกล่าวได้ว่า ครูต้องมีคุณธรรม หรือคุณธรรมสำหรับครูเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าครูจำเป็นต้องมีคุณธรรม แต่คุณธรรมอย่างเดียวไม่เพียงพอครูต้องเป็นหัวหน้าประชุมด้วย การเป็นหัวหน้าประชุมของครูจะช่วยให้ครูมีความรู้รอบและรอบรู้ มีทักษะทางภาษาไทยและลึก มองเห็นชีวิตของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างทะลุไปร่วมและช่วยมองอนาคตของเด็กให้ทะลุไปร่วมด้วย เพื่อจะได้ประคับประคองสนับสนุน และส่งเสริมให้เด็กเจริญการทางนาอย่างเต็มที่

จึงสรุปได้ว่า ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครูเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่เป็นครูเปรียบเสมือนกับโลหะธาตุที่มีเนื้อรากดี ยอมเป็นโลหะที่ดี เช่นเดียวกับสถาบันครูมีปรัชญาและคุณธรรมก็จะได้รับความยกย่องว่า เป็นครูดีของสังคมได้ (ส่วนสุทธิ์เลิศอรุณ 2536:20-21)

หลักคุณธรรมสำหรับครู

ผู้บริหารการศึกษา ครูอาจารย์ อุปฐาหนานะที่เป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน นักศึกษา การที่ศิษย์จะเคารพนับถือและมีความศรัทธาต่อครูอาจารย์ของตนนั้น ครูอาจารย์ต้องมีคุณธรรมเป็นปัจจัยสำคัญ

คุณธรรม 4 ประการ

ประการแรก คือ การรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจ ความดี

ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้น และอดทน ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจิต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ การรู้จักล่วงความเชื่อ และรู้จักสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

คุณธรรมสี่ประการนี้ ถ้าแต่ละคนพยายามปฏิบัติและบำรุงให้มีความเจริญ่องกางมีขึ้นโดยทั่ว กันแล้ว และจะช่วยใช้ประเทศาติบั้งเกิดความสุข ความรุ่มเย็น และมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงการทางนาต่อไปได้ดังความประสงค์ ครู

อาจารย์เป็นคนไทยคนหนึ่งที่ควรถือปฏิบัติตามหลักคุณธรรมดังกล่าวเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์
สถาบันวิชาชีพครูจะได้มีความเจริญก้าวหน้า สังคมและประเทศไทยจะได้มีความเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

นอกจากหลักธรรม 4 ประการดังกล่าวมาแล้ว ผู้บริหาร ครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่ในสถาบันการศึกษา¹
ยังต้องประพฤติและปฏิบัติตามหัวข้อธรรมดังก่อต่อไป เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และนักเรียน
อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ การเรียนการสอนก็จะต้องจัดตามความมุ่งหมายของรัฐ

การศึกษาตามนัยแห่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 เป็นกระบวนการต่อเนื่องกันตลอดชีวิต
เพื่อมุ่งสร้างเสริมคุณภาพของพลเมืองให้สามารถดำรงชีวิตและทำประโยชน์แก่สังคม
โดยเน้นการศึกษาของสร้างเสริมความอยู่รอดปลอดภัย
ความมั่นคงและความสุกร่วมกันในสังคมไทยเป็นประการสำคัญ จึงได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาไว้ 9
ข้อ

ความมุ่งหมายของการศึกษา 9 ข้อ เน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่ดีงามของบุคคล
เพื่อสร้างเสริมคุณภาพของพลเมือง ซึ่งอาจสรุปเป็น
คุณลักษณะของคนไทยที่มีความจำเป็นจะต้องปลูกฝังให้ถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนี้

คุณลักษณะของครูที่ดี 10 ประการ

1. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง ความประพฤติ ทั้งทางกายและวาจาและใจ
ที่แสดงถึงความเคารพในกฎหมาย ระเบียบประเพณีของสังคม
และความประพฤติที่สอดคล้องกับอุดมคติหรือความหวังของตนเอง โดยให้ยึดส่วนรวมสำคัญกว่าส่วนตัว

2. ความซื่อสัตย์สุจริตและความยุติธรรม หมายถึง การประพฤติที่ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบ
หรือกดโกงผู้อื่นหรือสวนรวม ให้ยึดถือหลักเหตุผล ระเบียบแบบแผนและกฎหมายของสังคมเป็นเกณฑ์

3. ความยั่น ประยั้ด และยึดมั่นในสัมมาอาชีพ หมายถึง
ความประพฤติที่ไม่ทำให้เสียเวลาชีวิตและปฏิบัติกิจกรรมใดๆ ที่ทำให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม

4. ความสำนึกระหว่างประเทศ รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศไทย หมายถึง
ความประพฤติที่ไม่เอร็ดเออบริบสังคมและไม่ก่อความเสียหายให้เกิดขึ้นแก่สังคม

5. ความเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ วิจารณ์และตัดสินอย่างมีเหตุผล หมายถึง
ความประพฤติในลักษณะสร้างสรรค์และปรับปรุงมีเหตุมีผลในการทำงานที่การงาน

6. ความกระตือรือร้นในการปกป้องในระบอบประชาธิปไตย มีความรักและเทิดทูน ชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ หมายถึง ความประพฤติที่สนับสนุนและให้ความร่วมมือ
ในการอยู่ร่วมกันโดยยึดผลประโยชน์ของสังคมใหมากที่สุด

7. ความเป็นผู้มีพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ หมายถึง ความมั่นคงและจิตใจ รู้จักบำรุงรักษาภายในร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์ มีอารมณ์แจ่มใส่มีธรรมาภิญญาจิตใจอย่างมั่นคง

8. ความสามารถในการพึ่งพาตนเองและมีอุดมคติเป็นที่พึ่ง ไม่ว่าวันหรือขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นโดยไม่จำเป็น

9. ความภาคภูมิและการรู้จักทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และทรัพยากรของชาติ หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออกซึ่งศิลปะและวัฒนธรรมแบบไทย ๆ มีความรักและห่วงแห่งวัฒนธรรมของตนเองและทรัพยากรของชาติ

10. ความเสียสละ และเมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญ และความสามัคคีกัน หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออกถึงความแบ่งปัน เกื้อกูลผู้อื่น ในเรื่องของเวลากำลังกายและกำลังทรัพย์

คุณลักษณะ 10 ประการนี้ เป็นทั้งแนวทางและเป้าหมายในการจัดการศึกษาและอบรมสั่งสอนนักเรียน ของสถานศึกษาทุกรอบดับและเจหนาที่ในสถานศึกษาต้องถือปฏิบัติด้วยเช่นกันผู้บริหารการศึกษาคือผู้ที่เป็นหัวหน้าสถานศึกษา คือ ครุ อาจารย์ ผู้อำนวยการ และร่วมไปถึงผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย หรือรองของตำแหน่งผู้บริหารทุกรอบดับเป็นผู้มีความสำคัญต่อการจัดการและพัฒนาจริยศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้บริหารการศึกษาเป็นทั้งผู้นำและเป็นผู้วางแผนการต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนทั้งหลายได้รู้จักและเข้าใจในหลักจริยธรรม ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาในระดับใดดังนั้นผู้บริหารจึงมีคุณธรรมและ

จริยธรรมตามที่กำหนดไว้สำหรับอบรมสั่งสอนนักเรียนนักศึกษาครบถ้วนโดยเฉพาะคุณธรรมและจริยธรรมเป็นธรรมที่ผู้บริหารทุกคนจะต้องปฏิบัติและตระหนักรู้อยู่ในใจเสมอ คือ

1. การมีความละอายในการทำความชู้ ทำความทุจริตทั้งปวงและเกรงกลัวและสะดุงกลัวต่อความชู้ทั้งปวง ซึ่งคุณธรรมข้อนี้ช่วยให้โลกมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่เดือดร้อนนานาประการ

2. การมีความอดทน รู้จักอดกลั้นต่อความยากลำบาก ที่คนอื่นมีต่อตนและมีความสงบเสงี่ยม และความอนุเคราะห์กัน

3. มีสติสัมปชัญญะเต็มเป็นอยู่ตลอดเวลา รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนสม่ำเสมอ ไม่มีการลืมตัวหรือละเลยต่อหน้าที่ต่าง ๆ

4. รู้จักอุปการะ คือ ทำดุณประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น นึกถึงประโยชน์ของผู้อื่นเป็นที่ตั้ง พร้อมที่จะให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้อื่น ในงานไหนก็สามารถรับผิดชอบของตน ไม่มีอุดติในการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานต่อศิษย์ หรือ นักเรียนและบุคคลอื่น ๆ

5. มีคุณธรรมประจำตน ในการที่ทำการงานในหน้าที่ของตนให้สำเร็จ(อิทธิบาท) 4

ประการมีความพอใจและเอาใจใส่ในหน้าที่การทำงานของตน มีความพากเพียรในการรู้ประกอบการทำงาน เอาใจใส่ในการงานไม่ทอดทิ้งและมั่นตริตรองพิจารณาหาเหตุผลและวิธีที่จะทำให้การงานเจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ

6. มีคุณสมบัติอันประเสริฐ (พระมหาวิหาร) 4 ประการ คือ มีความเมตตา ปราณاةจะให้ผู้อื่นเป็นสุข มีความกรุณา สงสาร คิดหาทางให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์ มีมุทิตาปรับเปลี่ยนจิตให้ความสำเร็จ ความก้าวหน้าของผู้อื่นและมีอุปекษา ความวางเฉย เห็นอกเห็นใจผู้ได้รับความทุกข์

7. มีคุณธรรมที่เป็นเครื่องผูกนำใจผู้อื่นและบุคคลทั่วไป(สังคมทั่วๆไป) ประการอยู่เป็นการประจำ คือ ให้ปันสิ่งของแก่บุคคลที่ควรให้ปัน มีความเอื้อเพื่อเพื่อ แผ่แภ์ผู้อื่นตามสมควรแก่กรณี(ทาน) มีวิจารณห่วน สุภาพเรียบร้อย(ปิยवาจา) ประพฤติดีจนเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อผู้อื่นและเป็นคนไม่ถือตัวไว้ไม่ถือศักดิ์ เข้ากันได้กับผู้ร่วมงานทุกคน ตามความเหมาะสมตามฐานะของตน (สมานัตตา)

8. หมั่นศึกษาหาความรู้รอบตัว ให้มีความรอบรู้ เพื่อเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ บุคคลและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน้าที่การทำงาน(พาหุสัจจะ)

9. ประพฤติดนให้ห่างจากอบายมุขหรือทางแห่งความเสื่อมต่าง ๆ ไม่กระทำดุณให้เป็นผู้เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น ผู้ร่วมงาน หรือนักเรียน นักศึกษาทุกคน และบุคคลทั่วไป (ข้อเลือง วุฒิจันทร์; 2524 น. 117-119)

กรรมการฝึกหัดครู (กระทรวงศึกษาธิการ กรรมการฝึกหัดครู 2515 : 14–15) ได้กำหนดเกี่ยวกับสมรรถภาพในการเป็นครูว่าครูที่มีสมรรถภาพสูงนั้นควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ทำการสอนให้เป็นอย่างดี

2. สามารถทำการอบรม แนะแนว และปักครองได้เป็นอย่างดี

3. ทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

4. สร้างสัมพันธภาพได้เป็นอย่างดีและร่วมมือกับชุมชน

5. เป็นครูชั้นอนาคีพโดยรู้จัก

1. เพิ่มพูนความรู้ให้แก่อาชีพอยู่เสมอ

2. เป็นสมาชิกที่ดีของทางวิชาการ

3. ยึดถือแบบธรรมเนียมของผู้เป็นครู

4. ช่วยเหลือแนะนำครูใหม่

สาวโจ บัวศรี ได้แสดงทักษะเกี่ยวกับการเป็นครูที่ดีในด้านสมรรถภาพว่าต้องมี

คุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. สามารถทำการสอนได้เป็นอย่างดี โดยรู้จัก

1.ใช้หลักจิตวิทยาแห่งการเรียน

2.ใช้หลักการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็ก

3.ทำบรรยายภาคที่เหมาะสมที่จะเกิดการเรียนรู้

4.วางแผนสำหรับการสอนอย่างถี่ถ้วน

5.ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

6.ใช้แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ

ได้อย่างเหมาะสมเพื่อวัดผลการเรียนวิเคราะห์แก้ไขและรู้จักวัดผลโดยทั่วไป 7. ปกครองชั้นและบริหารงานต่าง ๆ ของชั้นได้อย่างเรียบร้อยและราบรื่น ทำงานธุรการของโรงเรียนได้

2.สามารถอบรมแนะนำ และปกครองได้เป็นอย่างดี โดยรู้จัก

1. หลักการที่ว่า ถ้าทุกคนสร้างคุณธรรมและหลักธรรมต่าง ๆ ไว้ประจำตัวได้แล้ว

2.ใช้หลักการและวิธีการของการแนะนำ

3.สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคลากรและผู้ปกครอง

4.ใช้ผลของการวิจัย และผลของการทดสอบต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ในการอบรม

3.สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี โดยรู้จัก

1. ร่วมในการวางแผนจัดการ กิจกรรมในหลักสูตร หรือกิจกรรมร่วมหลักสูตรชนิดต่าง ๆ

2. รับหน้าที่และภาวะในการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านั้นตามแผน

3. รักษาสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ร่วมงานทั้งปวงของโรงเรียน

4.สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีและร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี โดยรู้จัก

1.ช่วยเหลือชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชน

2. ทำให้ชุมชนเข้าใจโรงเรียน และสนับสนุนในทางที่เหมาะสม

3. หาความร่วมมือจากการดำเนินการของผู้ปกครอง

4. หาบุคคลอื่น และสิ่งต่าง ๆ ในชุมชนที่เป็นประโยชน์ในการสอน

5. ร่วมมือกับทางราชการปรับปรุงชุมชน

5. สามารถเป็นครูชั้นอนาชีพ โดยรู้จัก

1. เพิ่มพูนความรู้ให้แก่อาชีพครู โดยการเขียน การพูด การค้นคว้า การวิจัยการเป็นสมาชิกที่ดีของสมาคม หรือสถาบันทางการศึกษา

2. ยึดถือขนบธรรมเนียมของผู้เป็นครู และช่วยเหลือส่งเสริมเพื่อนครู

3. ส่งเสริมตัวเองให้ลง功夫ในทางวิชาการ ศึกษาอยู่เสมอ

4. ช่วยเหลือแนะนำผู้ที่เข้ามาเป็นครูใหม่ในโรงเรียนของตน

翰 แสงศักดิ์ มีความเห็นว่าลักษณะของครูที่ดีนั้นควรมี 5 ประการ ดังนี้

1. มีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี คือ ครูจะต้องสนใจ เอาใจใส่ต่อปัญหาของนักเรียน คอยตอบปัญหาให้grade แนะนำ รู้จักระบบอารมณ์ อดทน วางแผน วางแผน ให้เหมาะสม ไม่สนใจกับเด็กมากเกินไปไม่ทำให้หายหนา รู้จักเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินผลการสอน และให้กำลังใจให้นักเรียนอย่างมีเหตุผล

2. มีความรักในอาชีพครู มีส่วนช่วยแนะนำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ ทันสมัยต่อความรู้และกิจกรรมของครู

3. ทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ มีความสามารถในอาชีพ

4. มีจรรยาคุณ ไม่แพร่ข่าวลือ ซื่อสัตย์ต่ออาชีพ ไม่ขโมยผลงานของคนอื่น ไม่ให้รายญื่น มีมารยาทในการติดตอสายงานทางด้านราชการไม่นำผู้อื่นมาพูดให้นักเรียนฟัง

5. มีคุณสมบัติส่วนตัวดี มีสติปัญญาดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น เป็นกันเองกับนักเรียน

6. มีรูปร่างท่าทางดี มีใบหน้าสะอาด ตัดผมเรียบร้อยสุภาพ เสื้อผ้าสะอาดเรียบร้อย และเหมาะสมกับภาระเทศะ รักษาทางให้สวยงาม ไม่สูบบุหรี่ หรือรับประทานอะไรระหว่างที่ทำการสอนอยู่

คุณลักษณะที่ดีของครูที่ดีจากผลการวิจัย

ฝ่ายโครงการของวิทยาลัยครุบ้านเจ้าพระยา ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่สังคมต้องการ โดยนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ในเขตกรุงเทพฯ เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้สรุปผล ดังนี้

1. ด้านความประพฤติความประพฤติที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ๆ และสังคม

2. ด้านความรู้ทางด้านวิชาการ ความมีความรู้กว้างขวางนอกเหนือไปจากความรู้เฉพาะ

3. ด้านการสอนต้องรู้จักพัฒนาปรับปรุงการสอนของตนให้ได้ผลดี

4. ด้านการปักครองนักเรียน ควรฝึกนักเรียนให้มีวินัยควบคู่ไปกับการอบรมทางศีลธรรม

5. ด้านมนุษย์สัมพันธ์ของครู ครูควรสร้างความเข้าใจและคุณความดีของสังคม

6. ด้านบุคลิกภาพของครู ครูควรแต่งกายเหมาะสม มีอารมณ์แจ่มใส มีเสียงพูดชัดเจน และมีลักษณะของความเป็นผู้นำ

7. ด้านการทำงานนอกเวลา และงานอดิเรกของครู เห็นว่าครูควรทำได้ไม่กثຽณา หรือขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

ผลงานการวิจัยของ เฉลียว บุรีภัคดี เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีโดยการรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้บริหาร พระ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนทั้งสิ้น 7,762 คน มี ดังนี้

ครูที่เมื่อชอบมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย มี ดังนี้

1. ขาดความรับผิดชอบ

2. การเป็นคนเจ้าอารมณ์

3. ขาดความยุติธรรม

4. เห็นแก่ตัว

5. ประจำสอนขอ

ครูที่ชอบมากที่สุด มี ดังนี้

1. ตั้งใจสอนและสอนเข้าใจเจ้มแจ้ง

2. ความเข้าใจและเป็นกันเอง

3. ความรับผิดชอบ

4. มีความยุติธรรม

5. ความเมตตา

6. ร่าเริง แจ่มใส สุภาพ

7. มีวิธีสอนแปลง ๆ

8. มีอารมณ์ขัน

9. เอื้อเพื่อ เพื่อแผ่

ความบกพร่องของครู จากมากไปหาน้อย มีดังนี้

ชาย

1. ความประพฤติไม่เรียบร้อย

2. มัวเมาในอย่างมุข

3. การแต่งกายไม่สุภาพ

4. การพูดจาไม่สุภาพ

5. ไม่รับผิดชอบการงาน

หญิง

1. การแต่งกายไม่สุภาพ

2. ความเป็นคนเจ้าอารมณ์

3. ประพฤติไม่เรียบร้อย

4. ไม่รับผิดชอบการงาน

5. ชอบนินทา

6. จูจี้ปั่น

7. วางแผนไม่เหมาะสม

8. คุณมากเกินไป

หน้าที่ของครูที่จำเป็นมากที่สุด คือ

1. สอนและอบรม
2. การเตรียมการสอน
3. หน้าที่ธุรการ เช่น ทำบัญชีเรียกชื่อและสมุดประจำวันชั้น
4. การแนะแนว
5. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
6. ดูแลอาคารสถานที่
7. ทำความสะอาดเข้าใจเด็ก

ลักษณะของครูที่ดี เรียงตามลำดับ คือ

1. ความประพฤติเรียบร้อย
2. ความรู้ดี
3. บุคลิกการแต่งกายดี
4. สอนดี
5. ตรงเวลา
6. มีความยุติธรรม
7. หาความรู้อยู่เสมอ
8. ร่าเริง แจ่มใส
9. ซื่อสัตย์
10. เสียสละ

จำเนียร น้อยท่าช้าง ยังได้ทำการวิจัยเรื่องครูดีในทัศนะของเด็ก โดยเลือกสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5 ทุกจังหวัด เป็นจำนวน 2,418 คน ชาย 1,203 หญิง 1,215 คน สรุปได้ดังนี้

เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ไปของครู

- ครูจะเป็นหญิงหรือชายก็ได้
 - อายุที่เหมาะสมของครูควรอยู่ในระหว่าง 31–40 ปี
 - สถานภาพสมรสของครูจะเป็นอย่างไรก็ได้
 - ครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาควรเป็นครูที่มีวุฒิในระดับปริญญาตรี
 - ครูควรมีความสามารถในการสอน โดยสามารถสอนได้ทั่วไป และมีความสามารถพิเศษเฉพาะรายวิชา
- ปรากฏว่าบ้านนักเรียนต้องการเรียนกับครูที่จบวิทยาศาสตร์เป็นวิชาเอกและจบวิชาครุมาด้วย

เกี่ยวกับบุคลิกภาพลักษณะของครู

- ครูควรมีความสูงเสี้ยม ต้องระมัดระวังในการวางตัวเสมอ
- ครูควรแต่งกายเรียบร้อย ไม่แต่งกายนำสมัย และใช้เครื่องสำอางแต่พอประมาณ
- พูดจาไฟแรงนุ่มนวลอยู่เสมอ
- ครูควรพูดเสียงดัง
- มีอารมณ์เย็น
- เป็นกันเองกับเด็กนักเรียนและมีอารมณ์ขันบาง
- มีสุขภาพแข็งแรงทั้งทางด้านจิตใจและกีฬาทางด้านร่างกาย
- มีลักษณะเป็นผู้นำและเป็นผู้ที่พึงพิงได้

เกี่ยวกับทางด้านวิชาการของครู

- ควรศึกษาและเพิ่มเติมความรู้อยู่เสมอในทุกด้าน
- ควรมีความคิดสร้างสรรค์
- เคยเรียนวิธีสอนและผ่านการฝึกสอนมาก่อน
- ควรมีวิชาความรู้วิชาวด盆
- ควรมีความรู้ในวิชาจิตวิทยา

การสอนและการปักครองของครู

- ขอบครูที่ใช้อุปกรณ์การสอนช่วยในการสอน

- 2.ไม่ชอบครูที่มีความชำนาญแต่ไม่เตรียมการสอน
- 3.ชอบครูที่ให้งานและตรวจงานเสร็จเสมอ
- 4.ต้องการให้ครูสอนช่องนอกเวลาเรียน
- 5.ต้องการให้ครูมีกิจกรรมประกอบการสอนในบางโอกาส
- 6.ต้องการให้ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองบ้าง
- 7.ไม่ชอบครูที่เอาเวลาสอนไปทำงานอื่น
- 8.ชอบให้ครูยึดระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ โดยเคร่งครัด ถึงจะมีการลงโทษก็ยินดี
- 9.การลงโทษไม่ต้องการให้ครูเสียใจ
- 10.นักเรียนต้องการเรียนดีถึงแม้ว่าความประพฤติจะด้อยไปบ้าง

ความประพฤติของครู

- 1.ไม่เห็นด้วยกับการที่ครูจะไปเที่ยวพักผ่อนในสถานเริงรมย์ต่าง ๆ
- 2.ไม่อยากให้ครูดื่มสุรา เล่นการพนัน ไม่ว่าจะเป็นที่สมรสข้าราชการหรือสถาบันที่ทั่ว ๆ ไป
- 3.ครูควรประพฤติตัวดีกว่าข้าราชการอาชีพอื่น ๆ เช่น หมอยาวิจารณ์ ตำรวจ ทหาร และข้าราชการปักธง
- 4.ครูควรประพฤติตัวเรียบร้อย แต่ไม่ถึงกับจะเหมือนผ้าพับไว้
- 5.ครูควรรู้วัฒนธรรม แต่ไม่ต้องเคร่งครัดมากนัก
- 6.ครูควรเป็นกันเองกับเด็ก

มนุษย์สัมพันธ์ของครู

- 1.สามารถแนะนำให้เด็กได้ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องการเรียน
- 2.ไม่เห็นด้วยที่ครูแสดงตัวเป็นกันเองกับเด็กโดยการพูดจาแบบนักเลง ๆ
- 3.ชอบครูที่มีความยุติธรรมและเป็นคนใจดี
- 4.ไม่ชอบที่ครูจะเข้ากับผู้ปกครองโดยวิธีการรวมตัวมีสุราหรือเล่นการพนัน
- 5.ครูควรรวมมือพัฒนาชุมชน เพื่อจะเข้ากับชุมชนได้
- 6.ครูควรเชิญผู้ปกครองมาร่วมปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรมในโรงเรียนด้วย

គ្រប់នូវក្នុងការងារដែលមើនិត្តិត្ត គឺ ជូន ចុបពូលមើនិត្តិត្ត និងការងារ នកដូច នកខិះ នកតាំរា នកប្រជិះ នកគណគារទូទៅ នកប្រជាយុ ។